

2017-01-30

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

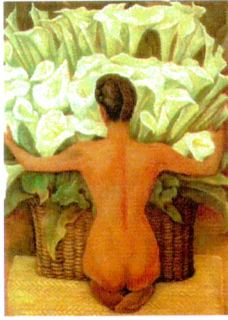
Ett starkare skydd för den sexuella integriteten (SOU 2016:60)

Kvinnors Nätverk välkomnar stora delar av utredningens förslag. Kvinnors Nätverk arbetar med rådgivning, stöd och skydd till barn och unga vuxna som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck samt till kvinnor med utländsk bakgrund som utsatts för våld i nära relation och/eller hedersrelaterat våld och förtryck. Vi kommer i detta svar fokusera på frågan som särskilt rör de unga som lever i en hederskontext och som utpressas till sexuella aktiviteter mot sin vilja.

Kort kan sägas att:

- Kvinnors Nätverk välkomnar att gränsen för det straffbara området flyttas till frivilligt deltagande som kommunicerats istället för att gå vid användandet av tvångsmedel.
- Kvinnors Nätverk välkomnar även ett införande av ett oaktsamhetsbrott då detta stadgar att det krävs aktsamhet inför andra personers mående, vakenhet och vilja när det är fråga om sexuella situationer.
- Kvinnors Nätverk välkomnar att rättsväsendet får utbildning, särskilt domare som ska stärkas i sin ordföranderoll, samt att utbildning om mäns våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck och våld bör ges inom ramen för olika yrkesverksammas grundutbildningar, t.ex. juristers.
- Kvinnors Nätverk anser därutöver att samhället behöver tillskjuta resurser för att täcka de kostnader som uppstår med anledning av att sexualbrottslagstiftningen förändras.

Unga personer som lever i en hederskontext har ofta få eller inga möjligheter att bestämma över sin kropp eller sexualitet. Det är ett centralt krav att framför allt flickor och unga kvinnor ska vara oskulder tills dagen de ingår äktenskap. Om det framkommer att en flicka eller ung kvinna har en relation eller ens deltar i den typ av umgängen där sexuella aktiviteter kan förekomma, riskerar hon att ryktet sprids om att hon inte är "ärbar". Detta i sin tur riskerar familjens kollektiva anseende, hedern. För att undvika detta är det vanligt förekommande att flickor och unga kvinnor kontrolleras och utsätts för repressalier om de bryter mot hederskulturella normer och värderingar. Det kan uppstå mycket allvarliga situationer för den unga om det uppdagas att hon har haft hemliga relationer och/eller haft sexuellt umgänge.

Kvinnors Nätverk har i vår stödverksamhet och i våra skyddande boenden mött många flickor och unga kvinnor som levt i en hederskontext och som har haft hemliga kärleksrelationer och/eller tagit sig frihet att till exempel gå på fester. De kan ha haft frivilliga sexuella umgängen, men vissa har även blivit utsatta för sexuella övergrepp. Dessa aktiviteter har ibland även dokumenterats med framförallt mobilkameror.

Efter det sexuella övergreppet eller efter att relationen t.ex. tagit slut, används den sexuella aktiviteten och eventuella bilder som hot för att tvinga flickan/ kvinnan till ytterligare sexuella handlingar. Gärningsmannen/gärningsmännen hotar att kontakta familj och släkt och berätta om den hemliga relationen eller om att flickan/kvinnan inte är oskuld. De hotar helt enkelt *att lämna menligt meddelande*, ett meddelande som kommer att vara till men för den som utsätts, så som anges i 5.5.3. För en flicka eller kvinna som lever i en hederskontext kan ett sådant hot upplevas och faktiskt vara mycket farligt och många är därför benägna att "ställa upp" på sexuella aktiviteter som inte innehåller ett frivilligt deltagande, vilket både gärningsman och målsägande är medvetna om.

Kvinnors Nätverk välkomnar varmt att utredningen i sitt förslag uppmärksammat den verklighet vi möter och den särskilda utsatthet som unga, i synnerhet flickor och kvinnor, i en hederskontext har. Kvinnors Nätverk tillstyrker utredningens förslag att även den typ av utpressningshot som sker mot bakgrund av en hederskontext, är lika allvarligt menad som andra typer av allvarliga hot som föranleder straffansvar för sexuella övergrepp.

Stockholm som ovan,
KVINNORS NÄTVERK

Leila Qaraee, ordförande